

**ВІДМІНЮВАННЯ ЧИСЛІВНИКІВ.
ПРАВИЛЬНЕ ВЖИВАННЯ ЧИСЛІВНИКІВ
НА ПОЗНАЧЕННЯ ДАТ І ЧАСУ**



6 КЛАС



Числівник

Означає



кількість предметів або
їх порядок при лічбі

Відповідає на питання



СКІЛЬКИ? КОТРИЙ?

Поділяються за значенням на:



КІЛЬКІСНІ (СКІЛЬКИ?)



ПОРЯДКОВІ (КОТРИЙ?)

за будовою на:



ПРОСТІ



СКЛАДНІ



СКЛАДЕНІ

Змінюється



за відмінками (кількісні), за числами,
родами й відмінками (порядкові).

У реченні виступає



підметом, присудком,
означенням, додатком, обставиною



ДЛЯ ПОЗНАЧЕННЯ ДАТ **ПОРЯДКОВІ ЧИСЛІВНИКИ** З ІМЕННИКАМИ, ПРИЧОМУ ЧИСЛІВНИКИ У СЛОВОСПОЛУЧЕННЯХ ВІДМІНЮЮТЬСЯ, А ІМЕННИКИ — НАЗВИ МІСЯЦІВ — ВЖИВАЮТЬСЯ В Р.В. ОДН. (ЧОГО?):

- ✓ ПЕРШОГО СІЧНЯ, ПО ПЕРШЕ СІЧНЯ, ДО ПЕРШОГО СІЧНЯ;
- ✓ ДРУГЕ ЛЮТОГО, ДРУГОГО ЛЮТОГО, ДО ДРУГОГО ЛЮТОГО.

ДЛЯ ПОЗНАЧЕННЯ ЗНАМЕННИХ ДАТ **ПОРЯДКОВИЙ ЧИСЛІВНИК** ПИШЕТЬСЯ **З ВЕЛИКОЇ ЛІТЕРИ**:

- ✓ ПЕРШЕ ТРАВНЯ;
- ✓ **З ВОСЬМИМ БЕРЕЗНЯ** (А НЕ БЕРЕЗНЯМ!)

- ◆ **ЯКЩО Ж ПОРЯДКОВИЙ ЧИСЛІВНИК У СКЛАДНІЙ НАЗВІ ПИШЕТЬСЯ ЦИФРОЮ, ТО НАЗВУ МІСЯЦЯ ТРЕБА ПИСАТИ З ВЕЛИКОЇ ЛІТЕРИ:**
1 ТРАВНЯ, 8 БЕРЕЗНЯ.

**ЗАПИТАТИ ПРО ЧАС МОЖНА ЗА
ДОПОМОГОЮ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ:**

— КОТРА ГОДИНА?

— О КОТРІЙ ГОДИНІ?



**БЕЗ ДЕСЯТИ
СІМ
НЕПРАВИЛЬ
НО!**

В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ ГОДИНИ
ЗАВЖДИ ВКАЗУЄМО ПОРЯДКОВИМ
ЧИСЛІВНИКОМ, ЯКИЙ ВІДПОВІДАЄ НА
ПИТАННЯ КОТРА?

ПРИКЛАД:

10:00

—ДЕСЯТА ГОДИНА;

— РІВНО ДЕСЯТА ГОДИНА;

— ДЕСЯТА ГОДИНА РІВНО.



12.40

дванадцята
година сорок
хвилин

за двадцять
хвилин перша
(тринадцята)

двадцять
хвилин до
першої
(тринадцятої)



**В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ
ХВИЛИНИ ВКАЗУЄМО
КІЛЬКІСНИМ ЧИСЛІВНИКОМ,
ЯКИЙ ВІДПОВІДАЄ НА
ПИТАННЯ СКІЛЬКИ?
ПРИКЛАД:**

12:40
**—ДВАНАДЦЯТА
ГОДИНА
СОРОК ХВИЛИН.**

16.15

четверта
(шістнадцята)
година п'ятнадцять
хвилин



п'ятнадцять хвилин
по четвертій
(шістнадцятій)

п'ятнадцять хвилин
на п'яту
(сімнадцяту)

чверть по четвертій
(шістнадцятій)

чверть на п'яту
(сімнадцяту)

ПРИЙМЕННИКИ

НА, ПО

ПРИЙМЕННИКИ

ДО, ЗА

20.45

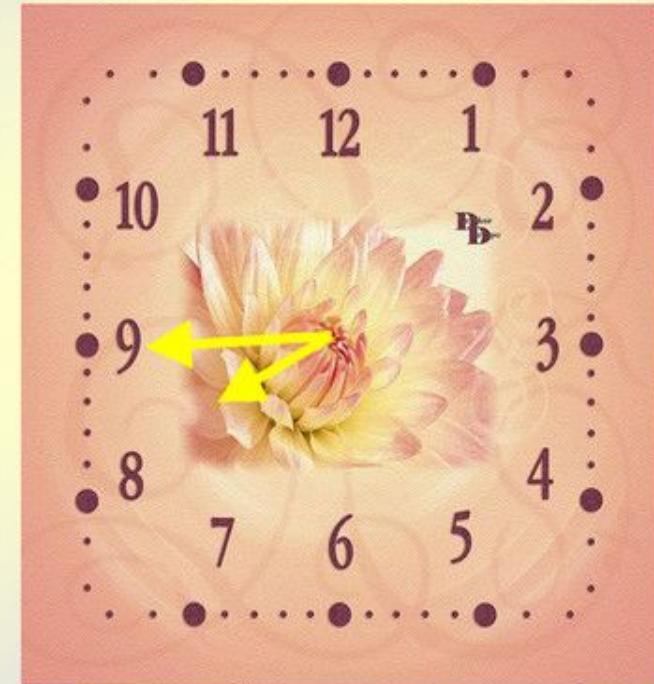
двадцята година
сорок п'ять хвилин

п'ятнадцять хвилин
до дев'ятої
(двадцять першої)

чверть до дев'ятої
(двадцять першої)

за п'ятнадцять
хвилин дев'ята
(двадцять перша)

за чверть дев'ята
(двадцять перша)



**ІМЕННИКИ ГОДИНА І ХВИЛИНА ЧАСТО
ВИПУСКАЮТЬСЯ :
— ДЕСЯТА (ГОДИНА) П'ЯТНАДЦЯТЬ
(ХВИЛИН).**



УКАЖІТЬ ЧАС.

10:40, 18:20.

10:15 (ЧВЕРТЬ ГОДИНИ)

— П'ЯТНАДЦЯТЬ ХВИЛИН **НА** ОДИНАДЦЯТУ;

— П'ЯТНАДЦЯТЬ ХВИЛИН **ПО** ДЕСЯТІЙ.

— **ЧВЕТЬ** **ПО** ДЕСЯТІЙ;

— **ЧВЕРТЬ** **НА** ОДИНАДЦЯТУ.

10:30 ХВИЛИН — ПІВ ГОДИНИ, ТОМУ

МОЖЛИВИМ Є ВАРІАНТ:

— ДЕСЯТА ГОДИНА ТРИДЦЯТЬ ХВИЛИН;

— **ПІВ** **НА** ОДИНАДЦЯТУ.

10:45

— **ЗА** П'ЯТНАДЦЯТЬ ХВИЛИН ОДИНАДЦЯТА;

— **ЗА** ЧВЕТРЬ ОДИНАДЦЯТА;

— **ЧВЕРТЬ** **ДО** ОДИНАДЦЯТОЇ.



skmei.com.ua



skmei.com.ua

«ВПРАВНИЙ ГОДИННИКАР»



ЩОБ СКАЗАТИ, **О** **КОТРІЙ ГОДИНІ** ВІДБУДЕТЬСЯ ЯКАСЬ
ПОДІЯ (ТОЧНИЙ ЧАС), ВИКОРИСТОВУЄМО ЗВОРОТ:
О/ОБ + ПОРЯДКОВИЙ ЧИСЛІВНИК ЖІН. РОДУ М.В.:



ПРИКЛАД:



- О** 12.00 — **О** ДВАНАДЦЯТІЙ ГОДИНІ;
- О** 17.00 — **О** П'ЯТІЙ ГОДИНІ; **О** СІМНАДЦЯТИ
ГОДИНІ;
- ОБ** 11.00 — **ОБ** ОДИНАДЦЯТІЙ ГОДИНІ.

ЗВЕРНИ УВАГУ!

У РОЗМОВІ МОЖНА НАЗИВАТИ **ТОЧНИЙ ЧАС** І **ПРИБЛИЗНИЙ**.

ТОЧНИЙ ЧАС ВКАЗУЮТЬ У РОЗКЛАДІ ВІДПРАВЛЕННЯ ПОЇЗДІВ, ЛІТАКІВ, ВИХОДУ РАДІО- І ТЕЛЕПЕРЕДАЧ, ПОЧАТКУ КОНЦЕРТІВ, ВИСТАВ, СПОРТИВНИХ ЗАХОДІВ ТОЩО. ВКАЗІВКА НА **ТОЧНИЙ ЧАС** ХАРАКТЕРНА ДЛЯ **НАУКОВОГО ТА ОФІЦІЙНО-ДІЛОВОГО** СТИЛІВ МОВЛЕННЯ.

НАПРИКЛАД,

ЧАС ПРИБУТТЯ ПОЇЗДА - ТРИНАДЦЯТА ГОДИНА СОРОК ХВИЛИН.

У РОЗМОВНОМУ МОВЛЕННІ ЧАС ПОДІЇ, ЯК ПРАВИЛО, ВКАЗУЮТЬ НЕ ТОЧНО, А ПРИБЛИЗНО.

Котра година?



**ПОПРАЦЮЙТЕ
В ПАРАХ!**

**ВИЗНАЧТЕ ТА
ЗАПИШІТЬ
МОЖЛИВІ
ВАРІАНТИ ЧАСУ НА
ГОДИННИКАХ.**

ЧАСУ

ВЖИВАЄМО ЧИСЛІВНИКИ **ВІД 1 ДО 24.**

ЗВЕРНИ УВАГУ!

ІНОДІ МОЖНА УТОЧНЮВАТИ ЧАС ЧАСТИНОЮ ДОБИ:

РАНОК

ДЕНЬ

ПОЛУДЕНЬ

ВЕЧІР

ПІВНІЧ

НІЧ



З 04.00 ДО 8.00

З 09.00 ДО 17.00

12.00

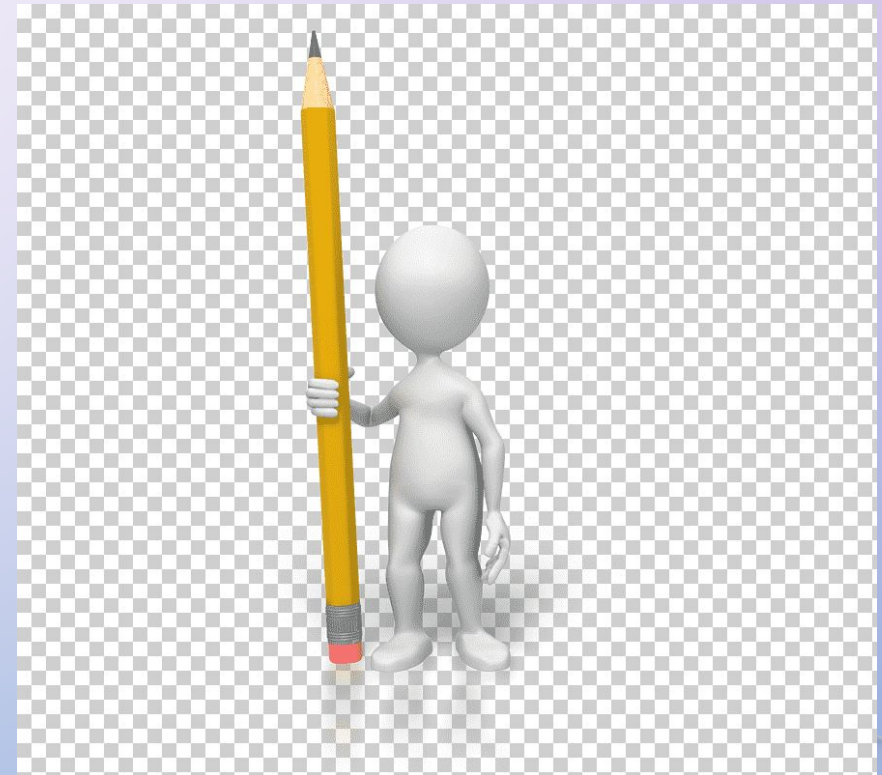
З 18.00 ДО 23.00

24.00

З 01.00 ДО 03.00

«Я – РЕДАКТОР!»

*РОЗПОЧНЕМО В ШІСТЬ
ГОДИН
ЗУСТРІНЕМОСЯ ПІВ СЬОМОЇ
ПЕРЕГЛЯНУ БЕЗ ДЕСЯТИ
ШІСТЬ
ПІДІЙШЛИ ДЕСЯТЬ СЬОМОЇ*



ПЕРЕВІР СЕБЕ!

РОЗПОЧНЕМО О ШОСТІЙ ГОДИНІ

ЗУСТРІНЕМОСЯ ПІВ НА СЬОМУ

ПЕРЕГЛЯНУ ЗА ДЕСЯТЬ (ХВИЛИН) СЬОМА

ПІДІЙШЛИ ДЕСЯТЬ (ХВИЛИН) НА СЬОМУ



ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

**1. СКЛАСТИ РОЗПОВІДЬ ПРО СВІЙ
РОЗПОРЯДОК ДНЯ, УЖИВАЮЧИ
ЧИСЛІВНИКИ НА ПОЗНАЧЕННЯ ЧАСУ.**



ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

